

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a členov sudcov JUDr. Jána Mihala a JUDr. Jany Serbovej na verejnom zasadnutí v Bratislave 23. júla 2008 v trestnej veci obvineného **M. M. pre trestný čin vydierania** podľa § 234 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.) a iné, vedenej na Okresnom súde v Komárne pod spisovou značkou (sp. zn.) 2 T 61/00, o dovolaní, ktoré podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 12. októbra 2006, sp. zn. 4 To 78/2006, na základe dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. h/ zák. č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok), s použitím ustanovenia § 370 ods. 1 a podľa § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Trestného poriadku takto

r o z h o d o l :

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 12. októbra 2006, sp. zn. 4 To 78/2006,

bol porušený zákon

v ustanovení § 38 ods. 5 a § 41 ods. 1 zák. č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (Trestný zákon).

Napadnutý rozsudok krajského súdu **sa zrušuje.**

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajskému súdu v Nitre **sa prikazuje**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Komárne z 24. novembra 2003, sp. zn. 2 T 61/00, obvinený M. M. bol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu vydierania ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. b/, § 41 ods. 1 Tr. zák. a trestného činu nedovoleného odzbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

v Komárne 5. mája 1999 žiadal od L. H. 400 000 Sk pod hrozbou, že tento a jeho rodina budú usmrtení, ak mu nevyhovie, potom 12. mája 1999 v Komárne tieto peniaze znovu žiadal vyhrážajúc sa L. H. usmrtením a únosom manželky, ako aj priložením revolveru k jeho hlave; v ten deň bol potom u neho nájdený políciou revolver zn. T. a náboje, pričom nebol oprávnený na držanie alebo nosenie strelnej zbrane;

nátlak proti L. H. vykonal po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody 20. apríla 1999, ktorý mu bol uložený na päť rokov so zaradením do prvej nápravno-výchovnej skupiny za trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. rozsudkom Okresného súdu v Komárne z 21. decembra 1995, sp. zn. 1 T 128/95.

Okresný súd podľa § 235 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 35 ods. 1 a § 42 ods. 1 Tr. zák., obvinenému uložil trest odňatia slobody na osem rokov a na jeho výkon tohto podľa § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. zaradil do tretej nápravno-výchovnej skupiny.

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 12. októbra 2006, sp. zn. 4 To 78/2006, na základe odvolania obvineného podľa § 258 ods. 1 písm. d/, písm. e/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a v zmysle § 259 ods. 3 Tr. por. uznal obvineného za vinného zo spáchania trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák. Skutkový základ tohto odsúdenia je zhodný so zistením uvedeným v rozsudku súdu prvého stupňa s tým rozdielom, že inkriminovaný skutok obvinený spáchal opätovne, po vykonaní časti trestu odňatia slobody uloženého mu za iný zločin, a to trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b/

Tr. zák., zo spáchania ktorého bol uznaný za vinného už uvedeným rozsudkom Okresného súdu v Komárne z 21. decembra 1995, sp. zn. 1 T 128/95.

Krajský súd podľa § 235 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 5 zák. č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (Trestný zákon) a § 41 ods. 1 Tr. zák., obvinenému uložil úhrnný trest odňatia slobody na šesť rokov a na jeho výkon podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona tohto zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Na základe podnetu sudcu Okresného súdu v Komárne minister spravodlivosti podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktorým sa domáhal, aby Najvyšší súd vyslovil porušenie zákona napadnutým rozhodnutím v ustanovení § 38 ods. 5 a § 41 ods. 1 Trestného zákona, aby napadnutý rozsudok zrušil a Krajskému súdu v Nitre prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Minister spravodlivosti vyslovil názor, že sú splnené podmienky pre podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku, lebo obvinenému krajský súd uložil trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby; dovolanie v tomto smere bolo riadne odôvodnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou, s výslovným písomným súhlasom obvineného, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) za splnenia ustanovenia § 373 ods. 1, ods. 2 Tr. por., ale zároveň zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné prerokovať na verejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Skutok, zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný za vinného, tento spáchal 5. mája 1999, teda počas účinnosti zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.). Podľa jeho ustanovenia § 16 ods. 1 trestnosť činu sa posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. V podstate zhodne tento princíp vymedzuje aj § 2 ods. 1 teraz (od 1. januára 2006) účinného Trestného zákona.

Súd prvého stupňa (31. mája 2006) i druhého stupňa (12. októbra 2006) rozhodoval už počas účinnosti Trestného zákona, pričom obidve súdne inštancie prihliadali aj na ustanovenie § 16 ods. 1 Tr. zák., ale krajský súd v otázke použitia zákona priaznivejšieho pre obvineného nedospel k správnym záverom.

Skutková podstata trestného činu vydierania (aj keď bol spáchaný so zbraňou) podľa § 235 Tr. zák. je zhodná s úpravou skutkovej podstaty tohto deliktu podľa § 189 Trestného zákona; obidve právne úpravy sú rozdielne len v rozsahu sankcie.

Pri trestaní páchatel'a tohto trestného činu podľa § 235 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 35 ods. 1 a § 42 ods. 1 Tr. zák., je potrebné rozhodnúť o uložení trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi v rámci (upravenej) trestnej sadzby odňatia slobody od šesť rokov a štyri mesiace do desať rokov a osem mesiacov.

Pri trestaní páchatel'a tohto deliktu podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona (upravená podľa jeho ďalších do úvahy prichádzajúcich ustanovení) trest odňatia slobody ukladaný obzvlášť nebezpečnému recidivistovi vychádza z trestnej sadzby odňatia slobody s dolnou hranicou sedem rokov.

Na základe porovnania dolnej hranice upravenej trestnej sadzby je potrebné konštatovať, že v rozhodovanej veci je pre obvineného priaznivejšie aplikovanie sankcie podľa trestného kódexu účinného do 31. decembra 2005.

Tieto úvahy sa týkajú len posúdenia trestného činu vydierania; je však logické, že konečnú sadzbu trestu odňatia slobody bude potrebné ustáliť aj vzhľadom na druhý trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného (úhrnný trest a z toho vyplývajúce konsekvencie).

Krajský súd však nepostupoval dôsledne, keď trest odňatia slobody obvinenému ukladal síce podľa ustanovenia § 235 ods. 2 Tr. zák., ale jeho konkrétnu výmeru upravoval podľa zásad vyjadrených vo všeobecnej časti Trestného zákona. Pri úvahe o použití § 16 ods. 1 Tr. zák. (ako aj § 2 ods. 1 Trestného zákona) však platí princíp, že jeho aplikácia musí vychádzať z porovnania celej normy v jej všeobecnej aj osobitnej časti komplexne; nebolo by logické aplikovať len niektoré časti, resp. ich kombinovať. Napriek naznačenej nesprávnej

úvahe krajského súdu pri treste obvineného však aj tak dospel k jeho uloženiu pod dolnú hranicu upravenej sadzby. Zákon bol tým porušený v prospech obvineného v ustanoveniach krajským súdom v jeho rozsudku použitých, hoci nie je zrejmé aplikovanie ustanovenia § 41 ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006.

Najvyšší súd konštatujúc, že sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku, podľa jeho ustanovenia § 386 ods. 1 vyslovil uvedené porušenie zákona a podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj nadväzujúce rozhodnutia; podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku potom prikázal Krajskému súdu v Nitre vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 23. júla 2008

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová